

IRIAMUS

DOCUMENTS DEL BISBE

ESGLÉSIA DE MENORCA

**Butletí oficial
del Bisbat**

NUM. 12. DESEMBRE 1.987

SUMARI

DOCUMENTS DEL BISBE.	379
59.- Felicitació de Nadal.	
60.- Homilia dels 10 anys de bisbe. «Que els qui ocupen un càrrec de dirigens, s'hi dediquin amb tota sol.licitud».	
61.- Carta sobre la celebració dels 10 anys de bisbe.	
62.- Carta als Rectors de les parròquies de Menorca, sobre l'Assemblea de Càritas diocesana.	
SES CATEQUESIS DEL BISBE	
63.- Esperam els fruits del Sínode.	
64.- L'Advent de l'Any Marià.	
DE SECRETARIA GENERAL	387
Nomenaments.	
CONSELL DEL PRESBITERI	388
Full informatiu del mes d'Octubre.	
CONSELL DIOCESA DE PASTORAL	391
Acta de la reunió de Constitució del Consell i de la Comissió Permanent.	
Acta de la reunió de la Comissió Permanent del dia 6 de juny.	
Acta de la reunió del Consell, del dia 27 de juny.	
Acta de la reunió de la Comissió permanent, del dia 14 de novembre.	
DELEGACIO D'ECONOMIA	397
Col.lectes extraordinàries de l'any 1987.	
Distribució de la col.lecta general.	
CARITAS DIOCESANA	399
Assemblea diocesana de Càritas. Respondre al desafiament dels pobres.	
INFORMACIO DIOCESANA	401
Activitats del Sr. Bisbe.	
La celebració dels 10 anys d'episcopat del Sr. Bisbe.	
Jornades de reflexió parroquial.	
DE LA NUNCIATURA APOSTOLICA	404
Sobre els ministres extraordinaris de l'Eucaristia.	
BIBLIOGRAFIA	406
NECROLOGIA	408
INDEX 1.987	409

DOCUMENTS DEL BISBE

59.- FELICITACIÓ DE NADAL

EL NADAL DE MARIA

Salm nadalenc

I

Oh Senyor,
que veniu com Salvador
duit per les entranyes d'una Dona;

Arribau al Portal,
duit, com tot mortal,
per les entranyes d'una Dona.

Els arbres del bosc
criden de goig,
en el silenci de la nit.
Qui escolta el seu crit?
Les entranyes d'una Dona.

El cel desperta la terra,
en veure que ve el Salvador;
la son aferra
les parpelles de la por.
Només qualche pastor
coneixerà el misteri
d'una Dona.

II

Cada any feim Nadal a taula i a missa.
Al pessebre hi tenim la figura estantissa,
de guix o cartró,
d'una Dona, ja buida d'entranyes
que acarona el Nadó.

I per aquelles coses estranyes
que no saps com pensar ni com dir,
la teva fe fortament se t'empara,
creient que una Dona és Verge i és Mare,
Mare d'un Fill diví.

NADAL 1987, Any Marià

Bones festes! Bon Any 1988!

60.- Homilia dels 10 anys de bisbe.

«QUE ELS QUI OCUPEN UN CÀRREC DE DIRIGENTS, S'HI DEDIQUIN AMB TOTA SOL.LICITUD»

Estimats germans i amics, sacerdots, religiosos, religioses, seminaristes i seglars,

Sí, certament, avui fa 10 anys que, aquí mateix, en aquesta S.E. Catedral Basílica -eren les 12 del migdia-, jo rebia l'ordenació episcopal de mans de 10 bisbes, i concelebraven, a més, en aquella meva primera missa com a bisbe vostre uns 120 capellans, i aquest primer temple de Menorca no podia encabir la multitud de feels que es van fer presents a la festa. Ja fa deu anys! Com passa el temps, que em deia qualcú!

Aquest nombre rodó de 10 anys de la meva presència i servei a tots vosaltres, ens ha convocat avui a concelebrar aquesta Eucaristia que és acció de gràcies pels beneficis rebuts i al mateix temps pregària per les vocacions consagrades i també motiu de conversió i d'imploració de la misericòrdia de Déu.

N'heu vingut molts i de tota l'illa per commemorar aquesta efeméride, acceptant la meva invitació, i per açò vos vull manifestar ja des d'ara el meu agraïment pel que significa la vostra presència d'amor, d'afecte i de pregària, que jo aprecii i valuo per lo que és i representa el Bisbe en una Església local i que durant segles i segles Menorca ha sabut comprendre i viure amb amor i fe.

Quan vaig arribar a Menorca per la meva ordenació i servei episcopal, vos vaig dirigir unes paraules de salutació i d'oferiment, dintre de les emocions d'aquell solemne dia, viscut per tots. Les podria resumir totes, pel que fa referència a mi, en aquestes que hi vaig pronunciar: «Ara ja som vostre; a vosaltres m'he de donar, a vosaltres he de servir, per vosaltres he de viure». Les vull ajuntar a unes altres que hem llegit avui a la primera lectura. Sant Pau, en la llarga exhortació pràctica que fa al final de la seva carta als cristians de Roma, deia, entre altres, aquesta: «Que els qui ocupen un càrrec de dirigents, s'hi dediquin amb tota sol.licitud».

Idò, l'examen que em toca fer a mi, i que m'he fet moltes de vegades, ara als 10 anys del meu servei, és aquest: Som vostre? M'he donat i vos he servit degudament? M'he dedicat amb tota sol.licitud al meu càrrec de dirigent, de bisbe de Menorca? La responsabilitat que tenc, com a bisbe, m'urgeix a fer-me i a contestar-me aquestes preguntes per corregir allò que va desencaminat, per posar més esforç en el compliment del meu deure i per adonar-me de cada vegada més que hauré de donar compte un dia del meu servei episcopal i de la marxa de la diòcesi.

Perquè, si hi ha mancances a la nostra Església local, si va davallant en ella aquell entusiasme, aquella vivència espiritual, necessària per a una vida cristiana de seguiment de Jesús, si el desànim i la desesperança domina en els principals agents de la pastoral, si..., el Bisbe no pot donar del tot la culpa als altres o a les circumstàncies difícils per les quals esteim passant, sinó que ha de reconèixer la

responsabilitat que li pertoca i penedir-se de les omissions o comissions que pot haver tingut, ajudant amb açò a que els seus feels perdin energies i entri la indiferència i el descuit.

Vos dic açò amb tota senzillesa i sinceritat. Després de 10 anys d'estar amb vosaltres ja em sabeu els meus falls i les meves flaqueses i defectes, sobretot ho saben més els capellans. Ajudau-me, idò, com ja feis, principalment amb la pregària contínua perquè el cap, el vostre bisbe, no falli, sinó que animat i urgit per l'Esperit, sàpiga animar-vos, entusiasmar-vos i dirigir-vos amb tota sol·licitud, com és el seu dret i el seu deure.

Però, si s'ha d'examinar el Cap, també ho ha de fer el cos. I jo, com a bisbe vostre, tenc obligació de predicar-vos la conversió i d'empènyer les vostres vides cap a la santedat que ens és necessària a tots, cadascú en el seu ordre, per comportar-vos com a feels cristians, compromesos en l'evangeli de Jesús.

Per açò he escollit aquesta primera lectura de sant Pau. Ja ho heu sentit. Ell, amb aquests ensenyaments, complia el manament d'evangelitzar que havia rebut del Senyor. «Nosaltres, som tants, deia, que, units en Crist, formam un sol cos i som membres els uns dels altres». L'examen, idò, que avui podem fer els qui formam aquest cos que és l'Església de Menorca, ve marcat per aquestes preguntes o exhortacions als cristians de Roma; exhortacions que encara, si vos hi fixau, veureu com assenyalen els camps de pastoral en els quals tots esteim fent feina. Ens podem preguntar, idò: El qui té el do profètic, va d'acord amb la fe? El qui té el do de servir, d'ensenyar i d'exhortar, realment, serveix, ensenya i exhorta? El qui comparteix amb un altre, dóna sense reserva? Els qui ajuden les persones necessitades, ho fan amb alegria?

Jo també vos exhort, estimats germans, com ho feia sant Pau. Teniu constància en el compliment d'aquestes exhortacions. No defalliu! La tasca pastoral a realitzar entre els joves, a la catequesi, a Càritas, en la família, en tota la gamma d'apostolat i d'evangelització ens urgeix a tots. Per açò, sant Pau resumeix tot el que ha dit, amb contundència: «Detestau el mal, enamorau-vos del bé, estimau-vos com a germans. Que l'esperança vos umpli d'alegria».

Ara que esteim celebrant el setè centenari de la restauració del cristianisme a Menorca i deim que som una tradició viva, no podem de cap de les maneres claudicar de la nostra fe i ser infeels al missatge rebut. Encara hem de recórrer els pobles i les ciutats per predicar la Bona Nova del Regne; encara avui, hi ha una multitud que espera i glateix per la paraula de Jesús. Encara ara podem dir que la collita és abundant, però que hi ha pocs segadors. «Demanau al Senyor dels sembrats que hi faci anar més segadors».

D'aquí la nostra pregària per les vocacions consagrades. L'anella que som de la llarga tradició de l'Església menorquina no es pot trencar. Amb una mà cap al passat i amb l'altra cap al futur, hem de traspasar als nostres successors tota la fe, tota l'esperança, tota la vida que batega en les nostres comunitats. Que no ens manquin els dirigents sol·lícits, que no ens manquin els qui i les qui es consagren totalment al servei de Déu i dels germans.

La constitució sobre la sagrada litúrgia del Concili Vaticà II, quan parla de la

vida litúrgica diocesana, diu açò: «El bisbe ha de ser considerat com el gran sacerdot del seu ramat; d'ell en deriva i en depèn, en certa manera, la vida en Crist dels seus feels. Per açò, convé que tots tinguin en gran estima la vida litúrgica de la diòcesi al voltant del bisbe, sobretot en l'Església Catedral, persuadits que la principal manifestació de l'Església es realitza en la participació plena i activa de tot el Poble de Déu en les mateixes celebracions litúrgiques, particularment en la mateixa Eucaristia, en una mateixa oració, devora l'únic altar, on presideix el bisbe envoltat del seu presbiteri i ministres».

Per açò, en aquest dia tan assenyalat per a la nostra diòcesi, he volgut convocar-vos aquí a la Catedral per concelebrar aquesta Eucaristia, que és el centre de tota la nostra vida diocesana. Per oferir junts a l'Augusta Trinitat la nostra acció de gràcies pels favors rebuts durant aquests deu anys del meu ministeri, fent-ho per mitjà de Nostre Senyor Jesucrist i amb la intercessió de la Verge Maria que nosaltres honram i veneram amb els títols de Mare de Déu de El Toro, Maria Auxiliadora i Maria de Gràcia, i també amb la del nostre Patró, Sant Antoni, abat.

Per demanar que l'Esperit del Senyor continuï guiant i conduint la nostra Església, feel sempre, compacte i unida en l'amor de Déu i dels germans. Per implorar la misericòrdia divina i amparar-nos davall el perdó i l'amor infinit d'un Déu que ens ha salvat i que ens espera, com a fills seus que som, per premiar-nos amb una vida sense fi, contemplant-lo tal com és.

En aquest agraïment comú per les gràcies rebudes, a tots vosaltres, estimats germans de Menorca, vos dic: Ajudau-me! Ajudau l'Església, feis feina i treballeu tots junts i units perquè la vida abundant que ens va dur Crist floresqui i fructifiqui a la nostra diòcesi de Menorca. O, Menorca, illa del vent, illa blanca, blava i verda, que nosaltres i els nostres successors et sapiguem estimar com mereixes, tu que ets la nostra roqueta on vivim i morim; que et sapiguem respectar, tu que, amb la teva bellesa, alegres i fas plàcida la nostra vida, tu on nosaltres, els feels cristians volem que regni la pau, la justícia i la solidaritat.

Moltes gràcies, estimats germans. Que el Senyor vos recompensi les pregàries que feis pel vostre Bisbe, pels seus sacerdots i seminaristes i per les vocacions consagrades. Que la comunió que ha de regnar entre nosaltres no s'esgoti mai, ni falli, a pesar de les deficiències que tots tenim. Que sapiguem ser evangelitzadors i ens deixem evangelitzar, per llançar-nos, oberts al món, a dur-li i dir-li la paraula amb la que Jesús va començar la seva predicació: «Convertiu-vos i creis en l'evangeli».

Continuem ara l'Eucaristia. Que el pa i el vi de la taula sagrada a tots ens doni força, esperança i coratge per sortir per les places i carrers del món a proclamar la nostra fe, units amb tots els nostres germans de l'Església universal.

61.- Carta sobre la celebració dels 10 anys de bisbe.

Ciutadella de Menorca, a 28 d'octubre del 1987.

Estimats germans sacerdots, religiosos i religioses,

El pròxim dijous, dia 5 de novembre, farà 10 anys que vaig rebre l'ordenació episcopal i vaig començar el meu servei de bisbe a la nostra diòcesi de Menorca. Va ser un dissabte, a migdia, i a la Catedral Basílica a Ciutadella, en una cerimònia litúrgica solemne, acompanyat de quasi bé tots vosaltres, que l'Arquebisbe de Tarragona, juntament amb nou altres bisbes, m'introduïa al Col·legi episcopal.

Han passat deu anys. Es dona també la circumstància que aquesta data cau en un primer dijous de mes que és quan celebrem el dijous sacerdotal, pregant per les vocacions consagrades. Sembla, idò, que és bona ocasió per celebrar l'efemèride, fent una pregària de conjunt, amb acció de gràcies i amb petició de noves vocacions.

Per açò, a tots vos convit a concelebrar i assistir a l'Eucaristia que farem aquest dijous, dia 5, a la Catedral a les 8 del vespre, per aquestes dues intencions abans assenyalades. Vos agrairé també que faceu arribar aquesta invitació als vostres feligresos per si hi volen assistir o almanco perquè resin en aquest dia, més intensament pel seu bisbe i per les vocacions consagrades.

Per a tots vosaltres, si és el vostre gust, a les 7 del capvespre i al menjador del Seminari hi haurà una bereneta preparada, durant la qual no farem altra cosa que menjar i rallar, mentre es prepara la celebració de l'Eucaristia a la Catedral.

Des d'ara ja vos don les gràcies per la vostra assistència i les vostres oracions, desitjant que la comunió de pregària ens sigui per a tots unió i comunió de servei, d'amistat i d'alegria.

Amb la meva cordial benedicció per a tots,

Antoni, bisbe

62. Carta als rectors de les parròquies de Menorca.

sobre l'Assemblea de Càritas Diocesana

Ciutadella de Menorca, a 16 de novembre del 1987.

Estimats en Crist,

Supòs que haureu llegit, ni que hagi estat amb lupa, les propostes que ha fet l'Assemblea Diocesana de Càritas del dia 31 d'octubre, publicades al Full Domini d'ahir, diumenge 15 de novembre.

Ara, em vull referir a la primera proposta que diu: «A cada parròquia hi ha

d'haver un grup de Càritas que de qualque manera aglutini els militants cristians en el camp social. Aquest grup pot començar elaborant un mapa de necessitats que ha de mantenir actualitzat. Ha de ser activament present en el Consell parroquial, per tal que la feina que fa influeixi en el conjunt de la pastoral: predicació, catequesi, litúrgia...».

Com a fruit del nostre Congrés d'Evangelització, Càritas diocesana malda per dur a la pràctica les seves conclusions, amb el treball que va realitzant.

Amb aquestes meves lletres a vosaltres, vull estalonar aquesta proposta, insistent-vos en la línia de cercar i tenir un grup que, a l'entorn del vocal de Càritas del Consell parroquial de pastoral, vagi fent feina en aquest camp tan important i necessari per a l'activitat evangelitzadora de la nostra Església de Menorca.

Que el Senyor vos ajudi en les vostres tasques i que sapigueu també donar feina i responsabilitats a tants de feels seglars, desitjosos de dedicar-se més plenament a les activitats pastorals per complir la seva missió en l'Església i en el món.

Amb la meva cordial benedicció per a tots vosaltres i els vostres feels cristians,

Antoni, bisbe

SES CATEQUESIS DEL BISBE

63.- Esperam els fruits del Sínode (22-11-87)

El passat mes d'octubre va tenir lloc a Roma la celebració d'un Sínode dels Bisbes que tractava, com tothom ja sap; sobre la vocació i la missió dels seglars en l'Església i en el món contemporani. Els mitjans de comunicació social han donat qualque notícia sobre aquesta reunió i qualcú ha opinat sobre ella sense tenir-ne massa informació directe ni massa coneixement del tema i del què els Pares sinodals han dit i manifestat. Darrerament qualque revista especialitzada ha publicat les propostes aprovades, que el Sínode ha passat al Papa, i també el discurs final del Sínode, dirigit a tota l'Església.

Vull dir ara, per a millor coneixement de tots, que el Sínode dels Bisbes no és executiu, ni pot definir ni determinar res sobre la marxa i el govern de l'Església universal, ni en els temes dogmàtics ni en els pastorals. El Sínode, tal com estableix la llei de l'Església, «és una Assemblea de Bisbes que, escollits de les diverses regions del món, es reuneix per fomentar l'estreta unió entre el Papa i els Bisbes, per ajudar-lo amb els seus consells per a la integritat i el creixement de la fe i dels costums». I també que «al Sínode dels Bisbes li pertoca de debatre les qüestions que han de ser tractades i d'expressar desigs, però no de dirimir-les ni dictar decrets sobre aquestes qüestions».

Per tant, el Sínode es mou en un pla merament consultiu i totes les seves propostes o conclusions són passades al Papa qui, plenament informat, se'n servirà per al govern de l'Església, segons ell determini.

Però açò no vol dir que el Sínode no tengui una gran importància per a l'actuació de l'Església. Es un lloc idoni on fer sentir les veus de tota l'Església universal, dutes allí pels seus principals representants, que són els bisbes.

Exactament, idò, no sabem tot el què han dit els qui han parlat al Sínode. Hem d'esperar la paraula del Papa per tenir concretat quina és la resolució final que ell decretarà, com a fruit de les aportacions fetes pel Sínode dels Bisbes. Avançar i dir que el Sínode no ha fet progressar l'Església, que és involucionista i altres expressions similars, no és exacte ni cert. La preparació seriosa, profunda i ben pensada i la llibertat d'expressió amb què s'ha actuat al Sínode avalen la importància i el treball realitzat durant aquest mes d'octubre, a Roma.

L'esperança que hem de posar en el balanç positiu de les reflexions i del diàleg del Sínode, ha de fer-nos expressar com ho han fet el Pares sinodals en el final del seu Missatge al Poble de Déu: «Mentre continuam la nostra jornada, plens d'esperança, pels camins assenyalats pel Concili Vaticà II, sabem amb tota certesa que el Senyor Jesús segueix caminant amb nosaltres».

DE SECRETARIA GENERAL

64.- L'Advent de l'Any Marià. (29-11-87)

Avui comença un nou Any litúrgic. Es el primer diumenge d'Advent, el temps litúrgic que ens prepara per a les festes del Naixement de Nostre Senyor Jesucrist al Portal de Betlem, on Maria, la seva Mare, el va donar a llum. I és l'Advent de l'Any Marià que esteim celebrant a iniciativa del Papa Joan Pau II.

El l'Encíclica sobre aquest Any Marià, el Papa escrivia: Es constant per part de l'Església la consciència que Maria va aparèixer abans de Crist en l'horitzó de la història de la salvació. Es un fet que mentre s'atracava definitivament la plenitud dels temps, o sigui, l'esdeveniment salvífic de l'Emmanuel, la qui havia estat destinada des de l'eternitat per a ser la seva Mare, ja existia a la terra. Aquest seu estar abans a la vinguda de Crist es reflexa cada any en la litúrgia de l'Advent».

Certament, aquest temps inicial de l'any litúrgic és un temps propici per recordar i venerar la Mare del Salvador que ve, que va venir aquella nit santa del primer Nadal. Per açò les lectures dels darrers dies d'Advent, que llegim a les nostres Eucaristies, fan referència explícita a la verge Maria, Ella que és l'Aurora del Sol que ens neixerà la nit més clara de l'any.

Hauríem, idò, tal com desitja el Papa, en aquest context de l'Any Marià «de promoure una lectura nova i profunda de tot el que el Concili ha dit sobre la Benaventurada Verge Maria, Mare de Déu, en el misteri de Crist i de l'Església». Vol dir de tot el que representa Maria en la història de la nostra salvació, no solament del seu camí personal de fe que Ella va fer.

Avui tenim necessitat de posar de relleu la presència singular de Maria dins de la nostra història, en mig d'una humanitat que sofreix i en la que abunden massa les opressions i les injustícies. La devoció a Maria ha d'empènne'ns a una vida més evangèlica, a una vida de més santedat, per a un seguiment de Crist, com

Ella va fer. Per tant, a comprometre'ns amb amor a la construcció d'un món més just, més solidari i més fratern.

Maria, en el seu Advent d'esperança de ser la Mare del Salvador, visita la seva cosina Elisabet i ens expressa els seus sentiments més íntims en el cant del Magníficat: «El meu esperit celebra Déu que em salva; Omple de béns els pobres i els rics se'n tornen sense res; s'ha recordat del seu amor a Abraham i a la seva descendència».

Que el nostre Advent de l'Any Marià sigui imitació del de Maria, celebrant la grandesa del Senyor que ens salva, actuant en favor dels necessitats i complint la seva profecia: «Totes les generacions em diran benaventurada, perquè el Totpoderós obra en mi meravelles».

64- L'Advent de l'Any Marià. (29-11-87)

Després, i seguint l'ordre del dia, es passa a fer el resum i valoració del treball del Consell del Presbiteri realitzat el curs passat. El presenta el moderador que ho fa a partir de l'organigrama de treball que ens vam proposar i fou publicat al Full Informatiu del mes de novembre de l'any passat. Ens vam proposar 2 objectius generals: «Revisió dels anys 88» i «Opció evangelitzadora»; i 4 objectius específics: «Continuar la revisió de la realitat pastoral»; «Seguiment i revisió de la realització o execució dels acords presos»; «Respondre qüestions puntuals que es puguda presentar»; i «Canalitzar l'informació». Aquests objectius s'han anat seguint, tot i algunes desviacions per qüestions marginals.

En quant a la temàtica, continguts o qüestions a tractar, s'ha donat a terme el treball sobre litúrgia que s'ha entès el Delegat nomenat ad hoc; sobre el món obrer s'ha començat l'estudi oportú, però hi falta que es posi en marxa l'organisme que pugui atendre aquest camp.

S'ha fet la valoració i posada en marxa de tot el que suposa haver reflexionat com a dar a la pràctica a Menorca del Congrés d'Evangelització.

Tot el material que s'ha treballat i analitzat, no s'ha creat.

Després del treball dels arxiprestats i l'anàlisi realitzat pel Consell del Presbiteri en que es desenvolupa una assumptió de l'Escola de Teologia, s'ha de dir

DE SECRETARIA GENERAL

Nomenaments.- Amb data del 29 d'octubre el Sr. Bisbe va nomenar una Junta provisional per a la Casa de l'Església, de Maó, formada per Sr. Cristòfol Vidal Barber, Arxiprest de Maó, Sr. Francesc Borràs Carreras, i Sor Anna Capellán Velasco, qui al mateix temps és la responsable del funcionament de la Casa.

Amb data de l'11 de setembre, es va procedir a l'elecció de la nova Presidenta de la CONFER, essent elegida i confirmada Sor Pilar Andrés Martínez, missionera Esclava del Cor de Maria.

Amb data del dia 15 de novembre, el Sr. Bisbe va nomenar Directora de Càritas Interparroquial de Ciutadella a Anna Casadellà Mayola, pel període de tres anys. I al Sr. Paulí Gorrias Marquès, Tresorer de dita Càritas Interparroquial, pel període de tres anys.

I amb data del 1 de desembre, és nomenat president de la F.C.C.E. el Sr. Fel Mir Llorens, després de la seva elecció feta el dia 9 d'Octubre; i Consiliari de dita Federació el Sr. Jaume Albert Vidal Pelegrí, tots dos per dos anys.

També ha nomenat, amb data 30 de novembre, i després de les consultes canòniques establertes, el Sr. Miquel Tutzó Melià, per Ecònom diocesà, pel temps de cinc anys.

CONSELL DEL PRESBITERI

FULL INFORMATIU MES D'OCTUBRE DE 1987

El dia 21 d'octubre de 1987, a les 10 del matí, es reuneix a Ca'l Bisbe, el Consell del Presbiteri presidit pel Sr. Bisbe. Hi assisteixen els seus membres.

Després de la pregària de Tèrcia es comença el treball. Llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior i seguint l'ordre del dia, es passa a elaborar el calendari del curs que queda fixat d'aquesta manera:

1987

Octubre, 21, Consell del Presbiteri;

Novembre, 4, Consell del Presbiteri; 18, Reunions arxiprestals;

Desembre, 2, Consell del Presbiteri; 16, Reunions arxiprestals;

1988

Gener, 13, Consell del Presbiteri; 27, Reunions arxiprestals;

Febrer, 17, Consell del Presbiteri;

Març, 2, Reunions arxiprestals; 16, Consell del Presbiteri;

Abril, 13, Reunions arxiprestals; 25, Consell del Presbiteri;

Maig, 11, Reunions arxiprestals; 25, Consell del Presbiteri;

Juny, 8, Reunions arxiprestals; 15, Consell del Presbiteri.

Al final de la elaboració del calendari, surgeix la dificultat que suposa la realització dels exercicis espirituals a finals de juny o a principi de setembre, pel que es proposen a consulta les dates següents per escollir entre tots les que puguin anar millor per a participar-hi: de 26 de juny a 2 de juliol; de 3 a 9 de juliol; de 26 d'agost a 3 de setembre; o de 11 a 17 de setembre. Aquesta consulta convé que es realitzi entre preveres, Confer i religiosos.

Després, i seguint l'ordre del dia, es passa a fer el resum i valoració del treball del Consell del Presbiteri realitzat el curs passat. El presenta el moderador que ho fa a partir de l'organigrama de treball que ens vam proposar i fou publicat al Full informatiu del mes de novembre de l'any passat. Ens vam proposar 2 objectius generals: «Revisió dels anys 80» i «Opció evangelitzadora»; i 4 objectius específics: «Continuar la revisió de la realitat pastoral»; «Seguiment i revisió de la realització o execució dels acords presos»; «Respondre qüestions puntuals que es puguin presentar»; i «Canalitzar l'informació». Aquests objectius s'han anat seguint, tot i algunes desviacions per qüestions marginals.

En quant a la temàtica, continguts o qüestions a tractar, s'ha duit a terme el treball sobre turisme que s'ha entregat el Delegat nomenat ad hoc; sobre el món obrer s'ha començat l'estudi oportú, però hi falta que es posi en marxa l'organisme que pugui atendre aquest camp.

S'ha fet la valoració i posada en marxa de tot el que suposa haver reflexionat com dur a la pràctica a Menorca del Congrés d'Evangelització.

Tot el material treballat en quant a la relació Església Diocesana-Religiosos/es, es va dir de passar-lo a una comissió mixta de diàleg, que encara no s'ha creat.

Després del treball dels arxiprestats i l'anàlisi realitzat pel Consell del Presbiteri en que es demanava una sistematització de l'Escola de Teologia, s'ha de dir que dita Escola aquest curs conjuntament amb el Departament de Formació de Catequistes del Secretariat Diocesà de Catequesi ha fet una programació sistemàtica d'acord amb el programa de l'Escola Bàsica de Catequistes.

En quant els temes programats i els realitzats s'ha de tenir present que la programació que es va fer l'any passat no es pot agotar amb un any, és més bé la línia a seguir en la dinàmica diocesana. Per açò s'ha de tenir clar que les línies de fons vénen marcades per la Revisió dels anys 80 per una opció evangelitzadora.

També cal recordar que la vida és rica en realitats i la reflexió, moltes vegades és més lenta i per açò es perd el pas. Però fins i tot el que es reflexiona, moltes vegades, costa posar-ho en pràctica. L'executiu encara resulta lent. A la vegada s'ha de fer un seguiment dels acords presos i revisar-los a fi que puguin respondre a la realitat. En tota la qüestió de seguiment i revisió encara no es va a ritme. Es veu important que les comissions que funcionen informin de com ho fan i les qui no funcionen de perquè no. A més dins la formulació dels objectius s'han de proposar uns termes evaluables, sinó difícilment es poden avaluar.

Es, també que a les reunions arxiprestals s'han de reflexionar les qüestions proposades pel Consell i que el moderador del Consell en faci el resum del que aporten els tres arxiprestats a fi que aquestes aportacions enriquesquin més el treball del Consell. També s'apunta a que aquestes reunions ajudin per una certa formació permanent i que a la vegada favoreixin la comunicació interpersonal.

La valoració global del treball realitzat per el Consell del Presbiteri durant el curs passat és positiva, tot i les seves deficiències.

Els temes que es veuen pendents del curs passat són:

- Família;
- Formació d'adults;
- Joventut: Moviment de J.J.C.C. M; Jobac;
- Relació fe cultura;
- Comissió de diàleg entre Església diocesana i organismes públics;
- Casa sacerdotal;
- Nou expedient matrimonial;
- Llibres parroquials;
- Pastoral litúrgica-Revisió de l'Eucaristia;
- Revisió dels criteris del funcionament econòmic de la Diòcesi;
- Presència de l'Església en el món obrer: Document sobre l'atur;
- Presència de l'Església a les escoles;
- Comissió mixta religiosos/es-Església diocesana;
- Formació permanent del clergat (sistemàtica).

En el treball d'estudi i programació de cara els moviments s'han de tenir presents: La síntesi del curset de militància cristiana realitzat a El Toro i, Les conclusions del Congrés d'Evangelització aplicat a Menorca.

Finalment es passa a la programació del curs en que s'ha de treballar les qüestions següents:

- Moviment d'adults;
- Joventut: Moviment de J.J.C.C.M; Jobac;
- Les propostes del Congrés d'Evangelització;
- Fe-cultura; fe-vida;
- Pastoral vocacional;
- Sínode Diocesà. S'encarrega el secretari de cercar informació d'altres Sínodes;
- Pastoral litúrgica;
- Delimitació entre Consell del Presbiteri i Consell Diocesà de Pastoral i qüestions de tipus operatiu.

A més s'ha de tenir present que s'ha de dur endavant la revisió dels anys 80.

Després el Sr. Bisbe informa de la sentència definitiva sobre la casa de la parròquia de Sta. Eulalia d'Alaior.

Quan són les dues de la tarda s'alça la sessió.

Ciudadella de Menorca, 21 d'octubre de 1987.

F. Triay

CONSELL DIOCESA DE PASTORAL MENORCA

ACTA DE LA REUNIO DE CONSTITUCIO DEL CONSELL DE PASTORAL I DE LA COMISSIO PERMANENT

A Ciutadella, el dia 2 de maig de 1.987, a les 4.30 de la tarda, previa convocatòria del Sr. Bisbe D. Antoni Deig, es reuneix el Ple del Consell Diocesà de Pastoral. Després d'una pregària per demanar la llum de l'Esperit per a la tasca que es comença, es passen a tractar el diferents punts de l'Ordre del dia.

Punt 1.- Constitució del C.P.D., presentació dels seus membres i representacions assumides. Després de saludar i agrair la seva presència a tots els reunits, el Sr. Bisbe va donar les gràcies per haver acceptat el nomenament i la voluntat manifesta d'una constant col.laboració en la tasca pastoral encomanada al Consell. A continuació va anar presentant a tots els membres del C.D.P. i la representació per ells assumida. Van excusar la seva assistència Pere Oléo, Esteve Mesquida, Silvino Berruete, Juanita Pons i Margalida Fons.

Punt 2.- Explicació sobre el que és el C.D.P. i quines funcions se li atribueixen. Aquí el Sr. Bisbe va explicar els punts continguts en el Dret Canònic on es fa referència al C.D.P. (Canons 511-514) fotocòpia dels quals s'havia entregat als assistents. Així va quedar clar que al dit Consell li correspon «investigar i ponderar tot el que es refereix a les activitats pastorals, i proposar-hi conclusions pràctiques» i que el seu vot és només consultiu i tan sols el Bisbe pot fer públic allò que es tracti al Consell, quan així s'especifiqui.

Després de la lectura dels canons esmentats i de les notes de què van acompanyats, donant l'explicació pertinent a cada punt, es va obrir col.loqui en el que a petició d'alguns consellers es va aclarir, que així com el Consell de Pastoral és

un organisme consultiu del Bisbe, el Consell de Presbiteri té la finalitat d'ajudar-li en el govern de la diòcesi. Així mateix el Sr. Bisbe va manifestar que és molt difícil que el Bisbe passi per alt les aportacions del Consell de Pastoral en tot allò que queda especificat en el canon 511, és més, va animar a tots a fer arribar al C.D.P. les aportacions que puguin fer els membres dels sectors on els consellers estan integrats a fi de millorar el coneixement de la nostra realitat diocesana.

Punt 3.- Cap a un reglament o estatut per al funcionament del Consell i elecció del Secretari General i de la Comissió Permanent.

Per facilitar la gestió del Consell, preparar les seves reunions i anar confeccionant una proposta d'Estatuts, s'acorda constituir una Comissió Permanent, que en tant els esmentats Estatuts no determinin una altra cosa, estarà formada pel Bisbe, el Vicari General, un representant dels preveres, un dels religiosos i religioses, un de les diferents Delegacions, i un de cada un dels tres arxiprestats. Els membres de la Permanent eligiran entre ells al Secretari General que serà preferentment un seglar.

A continuació es reuniren cada un dels grups esmentats per a elegir el seu representant en la Permanent, i així: els preveres elegiren a Josep Manguan, els religiosos i religioses a Roser Ficapal, els representants de les Delegacions Diocesanes a Pere Melis, els de l'arxiprestat de Maó a Miquel Mont, els del d'Alaior a Joan Florit i els de Ciutadella a Pau Gorrias.

Punt 4.- Paraules finals del Bisbe.- El Sr. Bisbe va donar el vist i plau al que s'havia fet i va animar a tots els components del Consell a treballar pel bé de la Diòcesi i ajudar per un millor coneixement de la nostra realitat diocesana, oberts al món amb prou creativitat per oferir camins d'evangelització descobrint i analitzant les actuals situacions econòmiques, polítiques i socials que la societat planteja a la nostra Església. Donà gràcies una vegada més a tots expressant la seva satisfacció per la creació del C.D.P. Amb una pregària es donava per clausurada la sessió a les sis de la tarda.

A continuació es va reunir la Comissió Permanent per a la seva constitució i va ésser elegit Secretari General Pere Melis Pons que aixecarà acta de la reunió. Abans d'acabar el curs es convocarà una reunió de la Comissió Permanent per a preparar una reunió del Consell a final de juny.

Dóna fe de tot el que aquí s'expressa amb el vist i plau del Bisbe, el Secretari

Pere Melis Pons

V. i P.

Antoni, bisbe

**ACTA DE LA REUNIO DE LA COMISSIO PERMANENT
DEL CONSELL DIOCESA DE PASTORAL CELEBRADA
EL DIA 6 DE JUNY DE 1.987**

Al saló principal de cal Bisbe a les quatre hores i trenta minuts de la tarda del dia sis de juny de mil noucents vuitanta-set, es reuneix la Comissió Permanent del Consell Diocesà de Pastoral de Menorca sota la presidència del Sr. Bisbe D. Antoni Deig i Clotet, assistit pel secretari Pere Melis Pons.

Després d'una pregària, tot seguit es comencen a tractar els assumptes compresos dins l'ordre del dia.

1.- Lectura de l'acta de la constitució de la Comissió Permanent que és aprovada per unanimitat. (Acta reunió CDP 27/6/87)

2.- Objectius i sistemes de treball de la Comissió Permanent. Els objectius principals de la Comissió Permanent són: a) Preparar les reunions del Consell Diocesà de Pastoral confeccionant el corresponent ordre del dia. b) Revisar el treball fet en dites reunions i proposar com dur a la pràctica les seves conclusions, que passaran amb el vist i plau del Sr. Bisbe al Consell de Presbiteri si ell ho creu oportú. c) Atendre les tasques que li encomani el Sr. Bisbe i les consultes que li vulgui fer en temes de més urgència i que no permetin la reunió del Ple del Consell. d) Redactar els Estatuts del Consell de Pastoral que seran presentats al Ple i al Consell de Presbiteri per a la seva aprovació. Aquest punt queda aprovat per unanimitat.

3.- Preparació de la propera reunió del Consell Diocesà de Pastoral a celebrar el dia 27 de juny: Queda aprovat el següent ordre del dia: 1.- Lectura de l'acte de la reunió anterior.- 2.- Punts de partida. Breu exposició pel secretari d'uns punts bàsics a tenir en compte.- 3.- Treball per grups segons el qüestionari que s'adjunta sobre els temes: Servei de la Paraula (predicació) i Els laics i la seva presència dins l'Església de Menorca.- 4.- Posada en comú.- 5.- Precs i preguntes.

El secretari d'acord amb el Sr. Bisbe confeccionarà la llista dels components de cada un dels grups.

4.- Estatuts.- Proposta de redacció. Queda aprovat que els Estatuts del Consell s'aniran redactant en base a l'experiència pràctica del caminar del Consell, aprofitant l'esborrany de l'anterior Consell i les experiències i documents d'altres llocs.

5.- Consell de Presbiteri, Consell de Pastoral.- A fi de resoldre uns dubtes que havien sorgit a l'anterior reunió del Consell queda aclarit que el Consell de Presbiteri es l'orgue de govern que té el Bisbe de cada diòcesi i el Consell de Pastoral és l'orgue consultiu sobre els temes capdals de la pastoral que el Bisbe cregui han d'esser estudiats o el mateix Consell suggeresqui a través d'un estudi de la nostra realitat diocesana.

A les sis hores i trenta minuts de la tarda es dóna per acabada la sessió i dels punts tractats, en dóna fe el secretari amb el vist i plau del Sr. Bisbe.

Pere Melis Pons

ACTA DE LA REUNIO DEL CONSELL DIOCESA DE PASTORAL CELEBRADA EL DIA 27 DE JUNY DE 1.987

Al saló d'actes del Seminari Diocesà de Menorca, a les quatre hores trenta minuts de la tarda del dia vint-i-set de juny de mil noucents vuitanta set, es reuneix el Consell Diocesà de Pastoral de Menorca sota la presidència del Sr. Bisbe D. Antoni Deig i Clotet, assistit pel secretari Pere Melis Pons.

Després d'una pregària tot seguit es comencen a tractar els assumptes compresos dins l'ordre del dia.

1.- Lectura de l'acta de la reunió anterior que es aprobada per unanimitat.

2.- Breu exposició pel secretari dels següents punts bàsics que cal tenir en compte des d'un bon començament: a) Iniciam la nostra tasca amb il.lusió i esperança. b) Se'ns demana investigar i ponderar tot el que es refereix a les activitats pastorals, i proposar-hi unes conclusions pràctiques. c) Per a aquesta tasca es compta amb tot el treball realitzat des de 1.969 a partir de les Jornades de Cala En Blanes tant pel Consell de Presbiteri, com per l'anterior Consell de Pastoral, i darrerament pel Congrés d'Evangelització, i la Revisió dels Anys 80. d) La Comissió permanent es reunirà un mes abans de la reunió del Consell per preparar dita reunió i sempre que el Sr. Bisbe ho cregui convenient. Dita Comissió anirà preparant els Estatuts del dit Consell Diocesà de Pastoral. e) Viure tots atents al nostre entorn per fer arribar al Consell totes aquelles sugerències que ens puguin ajudar en el nostre caminar.

3.- A continuació es formen sis grups de treball per a estudiar el següent qüestionari preparat per la Comissió permanent.

Servei de la Paraula: ¿Com arriba al Poble de Déu la Bona Nova de l'Evangeli per medi de la predicació? ¿Les homilies, estan ben preparades? ¿Adaptades a la gent que les escolta? ¿Són font d'esperança? ¿Engrescadores?.

Els laics: ¿Quin és el seu paper a l'Església Diocesana? ¿Quin hauria d'esser? ¿A que són deguts els falls? ¿Estan ben preparats? ¿Com s'hauria de completar la seva preparació? ¿Qui hauria de tenir esment d'aquesta tasca?.

Punts a revisar. Sugerir els tres punts més urgents a revisar a la nostre diòcesi.

4.- Finalitzat el treball per grups i actuant de moderador Josep Manguan es va fer una posada en comú del treball realitzat per medi d'un esquema en una pissarra.

A les set de la tarda es dóna per acabada la sessió i dels punts tractats en dóna fe el secretari amb el vist i plau del Sr. Bisbe.

Pere Melis Pons

**ACTA DE LA REUNIO DE LA COMISSIO PERMANENT
DEL CONSELL DIOCESA DE PASTORAL
CELEBRADA EL DIA 14 DE NOVEMBRE DE 1.987**

Al saló principal de cal Bisbe, a les quatre hores i trenta minuts de la tarda del dia disset de novembre de mil noucents vuitanta-set, es reuneix la Comissió Permanent del Consell Diocesà de Pastoral de Menorca sota la presidència del Sr. Bisbe D. Antoni Deig i Clotet, assistit pel secretari Pere Melis Pons.

Excusen la seva assistència D. Rafael Oleo i Roser Ficapal, religiosa que ha marxat al Perú com a missionera. Serà substituïda en el pròxim Ple per elecció dels religiosos membres del Consell. Li desitjam molts de fruits en la seva tasca i s'agraeix la seva col.laboració.

Després d'una pregària, tot seguit es comencen a tractar els assumptes compresos en l'ordre del dia.

1.- Lectura de l'acta de la sessió anterior, que queda aprovada amb el prec que d'ara endavant es detallin més les incidències que es produeixin en la discussió dels punts aprovats.

2.- Revisió del Ple celebrat el dia 27/6/87.

a) El Secretari exposa que en el treball per grups no hi va haver temps per contestar la 3a. pregunta del qüestionari: «Suggerir els tres punts més urgents a revisar a la nostra diòcesi». S'aprova que a la propera reunió els consellers duguin apuntats els punts que creguin més importants i l'entreguin abans de començar la reunió.

b) A suggeriment de Josep Manguan s'aprova enviar als membres de la Comissió Permanent i als del Consell còpia de les actes de les reunions a fi que es preparin les esmenes pertinents, si cal, i les proposin a la propera reunió. Així no faria falta llegir l'acta.

c) També a suggeriment de J. Manguan s'aprova que després de la posada en comú, si convé, es pugui obrir un debat sobre els punts més importants tractats en els grups.

d) S'aprova també que a partir d'ara, tant les reunions del Consell com les de la Permanent es celebrin a Cal Bisbe, de 4 a 6 de la tarda, en tost de 4.30 a 6.30 com es feien fins ara.

3.- Presentació del resum del treball realitzat en els grups de treball sobre el tema «Servei de la Paraula».

El Sr. Bisbe que considera l'estudi acabat, comunica que s'ha presentat el treball al Consell de Presbiteri, juntament amb una síntesi, perquè sigui estudiat en les reunions d'arxiprestat.

4.- Presentació del resum del treball sobre «Els laics».

El secretari exposa l'opinió de què si bé queda clar el veure potser convé seguir treballant el tema a la propera reunió per a concretar unes conclusions operatives i la manera de dur-les a terme. En Josep Manguan exposa que queda pobre en el document el paper dels laics a la societat. S'aprova que en la feina de grups els consellers duguin preparades per escrit les seves propostes de cara a

concretar el que es troba a faltar i es concreti sobretot el paper dels laics als Consells Parroquials i fora de l'Església. També les possibilitats de crear un moviment de laics adults per a poder comptar amb uns laics militants dins la tasca evangelitzadora de l'Església de Menorca.

5.- Preparació de la propera reunió del Consell.- Es convocarà pel dia 5 de desembre. ORDRE DEL DIA: Esmenes a l'acta de la reunió anterior.- Presentació dels resums del treballar que es va realitzar.- Treball per grups en la forma concretada més amunt.- Posada en comú i col.loqui si cal.

6.- Precs i preguntes: El Sr. Bisbe explica que s'estan donant passes estudiant la conveniència de la celebració d'un Sínode Diocesà. Potser s'haurà de dedicar a aquest tema una reunió del Consell. S'acaba a les sis de la tarda.

Pere Melis Pons

DELEGACIÓ DIOCESANA D'ECONOMIA

Col·lectes extraordinàries de l'any 1987.

Parròquies						Església
	C. la Fam	Seminari	Càritas	General	Domund	diocesana
CIUTADELLA						
Catedral	405.318	108.445	211.962	150.604	167.000	103.022
S. Francesc	331.306	150.000	48.668	80.416	163.212	107.726
S. Esteve	63.943	15.109	10.469	14.983	118.487	24.731
S. Rafel	165.910	56.425	13.826	35.031	112.690	25.469
S.A.M.Claret	76.229	17.379	18.701	6.571	85.985	23.997
St. Miquel	86.525	34.430	37.549	29.431	44.739	24.379
Sta. Clara	77.451	9.450	11.918	11.525	83.986	9.977
St. Crist	27.750	10.944	14.010	17.332	20.272	18.318
Ma. Auxiliadora	261.000	30.000	31.725	36.700	145.000	33.000
Carmelites	31.000	15.000	4.441	3.000	12.000	7.500
Hospital	5.800	5.000		600	11.585	1.066
Altres donatius	301.178.					
MAÓ						
Sta. Maria	363.972	101.404	197.148	61.591	166.500	119.615
St. Francesc	155.300	64.065	49.130	42.635	113.000	40.020
El Carme	400.000	66.100	96.863	16.600	142.200	42.900
La Concepció	135.440	64.563	82.002	18.227	81.003	32.536
Sta. Eulàlia	23.500	8.000		3.000	14.000	6.000
St. Antoni	33.910	10.776	8.857		16.137	10.058

Llucmassanes	15.276	4.485	27.252	5.700	14.202	4.076
Er. Gràcia	14.890	7.864	19.644	5.594	20.626	8.809
Hosp. Militar	9.502	6.887	5.765	1.250		
Concepcionistes	68.379	13.375	41.945	6.800	44.580	4.160
Res. Sanitària	70.718	37.400	41.494	6.200	55.000	27.369
S. Josep	90.449	10.509			30.378	6.406
St. Joan	46.260	19.200			30.378	15.019
Est. Naval	3.000					
Sta. Agueda	32.455		5.000			
La Salle		4.513			24.000	
C. Infància					10.000	
Altres donatius	727.839					

ALAIOR

Parròquia	362.500	153.000	139.000	36.845	328.000	115.000
Col. La Salle	205.000					

Ferrerries	1.400.000	200.268	274.915	51.640	897.996	102.026
Mercadal	429.100	73.305	30.410	8.213	103.383	23.094
El Toro	20.440	15.335	11.897	9.115	26.869	11.075
Es Migjorn	173.150	66.208	48.200	30.800	168.781	15.649
Fornells	26.836	24.130	6.825			4.586
Es Castell	210.150	44.750	26.000	20.755	84.700	14.325
Sant Lluís	73.563	43.000	60.750	36.253	60.825	20.480
Sant Climent	39.854	15.416	34.212	12.000	32.000	15.075

TOTALS	6.964.893	1.482.605	1.610.578	759.411	3.453.644	1.022.463
---------------	-----------	-----------	-----------	---------	-----------	-----------

DISTRIBUCIÓ DE LA COLLECTA GENERAL 1987.

Catequistes missioners	.. 32.000	Mitjans de Comunicació	. 40.000
Santa Infància	..... 125.000	Acció Catòlica	..... 26.000
Hispanoamèrica	..... 85.000	Dia del Papa	..... 58.000
Clergat indígena	..... 80.000	Claustres necessitats	.... 58.000
Terra santa	..... 27.000	Emigrants	..... 80.000
Església perseguida	..... 35.000	Església diocesana	..... 113.411
		Total	..... 759.411

CARITAS DIOCESANA

ASAMBLEA DIOCESANA DE CARITAS

RESPONDRE AL DESAFIAMENT DELS POBRES

Dissabte 31 d'octubre se celebrà a Ferreries l'assemblea anual de Càritas. Hi van prendre part una quarantena d'assistents, la majoria voluntaris de Càritas però també de la Frater. L'objectiu d'aquesta reunió era fer operatives les conclusions del sector «marginats i malalts» del recent Congrés «Evangelització i home d'avui». L'assemblea es va dividir en dues parts: una primera ocupada per la xerrada d'En Gabriel Pérez, delegat de Pastoral Social de Mallorca; la segona, per una feina de grups i posterior posada en comú. A continuació donaré un resum del contingut d'aquest acte que pugui servir de pauta i reflexió per a tots els qui treballen compromesos en el camp social.

Xerrada d'en Biel Pérez

Si el primer objectiu que es proposà Jesús no era organitzar una església sinó salvar el món duent la Bona Nova als pobres, hi treu que ens demanem: ¿quin lloc ocupen els pobres en la predicació, la missa, la catequesi, les classes de religió, l'economia, les pràctiques de novicis seminaristes?

Avui correm el perill d'entretenir-nos amb una església com a espai de seguretat per a gent que no vol enfrontar-se amb la realitat, o amb una església burocràtica i superorganitzada, o amb una església-estació de servei administradora de sagraments, o amb una església més preocupada per l'estètica que per l'evangelització. Aquests tipus d'Església no s'avenen amb el propòsit de Jesús de formar una comunitat que col.laborés amb ell en la salvació del món.

Si miram la nostra societat, és ver que avui l'administració pública ja reconeix l'existència dels pobres i no simplísticament de vagos y maleants. Però també és cert que en aquesta societat els problemes col·lectius s'encomanen als professionals, mentre que el ciutadà deixa de ser protagonista per a ser simple client d'un estat administrador de benestar. Estem abocats a una civilització de l'oci on el més important és que el poble estigui entretingut i distret, per tant desentès de les qüestions col·lectives. Dins aquest context cal fer una feina d'obrir els ulls a la gent, que el poble sigui protagonista, que les persones siguin ateses integralment.

La feina de Càritas no pot esser deixada a la improvisació. Ha de partir d'una anàlisi de la pròpia realitat social per a elaborar projectes i programes que puguin esser avaluats. Càritas no ha de cercar de donar un entreteniment a persones desenfainades o immadures; sí que comptarà amb voluntaris, inserits en tasques socials i polítiques, capaços de fer feina en equip sense apropiar-se ni dels pobres ni de les obres com a possessions personals. La feina de Càritas ha de mirar a la prevenció, la promoció i la mentalització sense abandonar la tendresa i la humanitat. I no deixarà mai d'atendre els de baix de tot.

Propostes dels grups

A cada parròquia hi ha d'haver un grup de Càritas que de qualque manera aglutini els militants cristians en el camp social. Aquest grup pot començar elaborant un mapa de necessitats que ha de mantenir actualitzat. Ha de ser activament present en el consell parroquial, per tal que la feina que fa influeixi en el conjunt de la pastoral: predicació, catequesi, litúrgia...

Càritas, dins la societat, ha de denunciar les situacions de pobresa i marginació procurant donar sempre dades objectives. La seva acció ha de tenir dos punts de mira: l'administració, reclamant aquells serveis que siguin justs, i la base social en la qual ha de fer una labor de conscientització i de promoció.

Per a la millor formació dels voluntaris, es veu la necessitat d'organitzar una escola de voluntaris que doni un millor bagatge als treballadors socials per a enfrontar-se amb problemes sovint complicats. També es veu la necessitat de campanyes conjuntes amb la Frater o altres associacions similars que ajudin a coordinar esforços.

INFORMACIO DIOCESANA

ACTIVITATS DEL SR. BISBE

Mes d'octubre

- 26.- Al matí, rep visites. Al capvespre, és a Maó on fa alguna visita.
- 27.- Al matí, es reuneix amb els arquitectes que duen les obres de la Catedral.
- 28.- Al matí, rep visites i al capvespre presideix una reunió de la Comissió de l'I.D.E.C.
- 29.- Al capvespre és a Maó on presideix una reunió sobre la Casa de l'Església d'aquella ciutat.
- 30.- Rep visites. Al capvespre es reuneix amb els dirigents del Seminari diocesà.
- 31.- Al capvespre, assisteix a l'Assemblea diocesana de Càritas, celebrada a Ferreries.

Mes de novembre

- 1.- Concelebra l'Eucaristia del dia de Tots-Sants, a la Catedral.
- 3.- Al matí, rep visites. Al capvespre, és a Maó on presideix una reunió d'Editorial Menorca, S.A.
- 4.- Al matí, presideix la reunió del mes de novembre del Consell del presbiteri, que es celebra a cal Bisbe. Al capvespre, administra el sagrament de la confirmació a la seva capella particular.
- 5.- Celebra el desè aniversari de la seva ordenació episcopal. Al capvespre, visita el monestir de les monges clarisses, de Ciutadella, i després, al Seminari es reuneix en una bereneta amb capellans i religiosos i religioses. A les 8, concelebra a la Catedral l'Eucaristia del seu aniversari, envoltat de preveres i feels.
- 7.- Rep visites.
- 8.- Celebra l'Eucaristia a la capella de les religioses franciscanes, de «Es degollador» i es queda a dinar amb elles.
- 9.- Rep visites.
- 10.- Al capvespre, acudeix a felicitar a una religiosa carmelita missionera que compleix els 25 anys de la seva professió solemne.

11.- A les 11, concelebra l'Eucaristia a la parròquia de Es Mercadal, en la solemnitat del Patró, Sant Martí. Després visita la comunitat de religioses franciscanes de L'Asil. A la 1, és a Ciutadella on té una reunió a cal Bisbe. Al capvespre, rep visites.

12.- Es a Maó, on al capvespre, rep visites.

14.- A migdia, visita les religioses que estan fent un recés al Monestir de les Clarisses, de Ciutadella. Després, té una reunió amb la Comissió Permanent del Consell Diocesà de Pastoral.

15.- Visita la comunitat de Religioses carmelites missioneres, de Ciutadella. Dina amb elles i després celebra l'Eucaristia i vespres. A darrera hora, parteix cap a Madrid.

16-21.- Es a Madrid on participa en l'Assemblea plenària de la Conferència episcopal espanyola.

22.- Concelebra l'Eucaristia a la parròquia de Sant Rafel, de Ciutadella, després d'haver acudit a la conclusió de la reflexió parroquial feta al Seminari.

23.- Rep visites.

25.- Assisteix al recés trimestral per a sacerdots que es celebra al Santuari de El Toro i dirigeix el monjo de Montserrat Fra Bernabé Dalmau.

26.- Rep visites.

28.- Presideix una reunió del Col·legi de Consultors, al matí, a cal Bisbe.

CELEBRACIO DELS 10 ANYS D'EPISCOPAT DEL SR. BISBE

El bisbe de Menorca, Mn. Antoni Deig i Clotet, va remarcar la seva voluntat de servei a la diòcesi en l'homilia de l'Eucaristia que es celebrà dijous 5 de novembre, a l'església Catedral de Menorca, en motiu de la commemoració dels seus 10 anys d'Episcopat. La celebració també es va dedicar a la pregària per les vocacions.

En aquesta Eucaristia el bisbe va estar acompanyat de la seva mare, de 27 sacerdots de la diòcesi, dels seminaristes, religiosos i religioses i de nombrosos feels de gairebé totes les poblacions de l'illa. La nombrosa assistència i els cants de la Capella Davídica van remarcar el caràcter festiu i el motiu de la celebració.

Mn. Antoni Deig va recordar, en el moment de l'homilia, amb emoció, aquell 5 de novembre de 1977, a les 12 del migdia, quan va rebre l'ordenació episcopal, amb la presència de 10 bisbes, 120 capellans i una església plena de feels de la diòcesi que rebien al nou bisbe. Agraí la presència dels cristians i dels membres del presbiteri en la celebració commemorativa de dijous. També va recordar les paraules que expressà en la seva primera homilia com a bisbe de Menorca: «Ara ja som vostre. A vosaltres he de servir, a vosaltres m'he de donar, per vosaltres he de viure». La idea de servir a la comunitat cristiana de Menorca va ser constant al llarg de la seva homilia. Va comentar que era el seu deure dedicar-se amb tota sol·licitud a la diòcesi com a dirigent que n'és. També va dir que

si alguna cosa no marxa prou bé a la diòcesi no pot exigir la responsabilitat a capellans o laics, sinó que ell assumeix la que li correspon. Va demanar als feels i membres del presbiteri el seu ajut en la pregària contínua. També va comentar la lectura que havia elegit, de la Carta de Sant Pau als cristians de Roma, de la que destacà el paper de responsabilitat que cadascú ha de jugar en el si de la comunitat. Finalment, comentà la commemoració del setè centenari de la restauració del cristianisme a Menorca i exhortà als creients a ser continuadors de la «tradició viva» de l'església illenca. «Que la comunió que ha de regnar entre nosaltres -acabà- no s'esgoti mai; que sapiguem ser evangelitzadors i evangelitzats».

Les pregàries i les ofrenes van fer referència als motius de la celebració de dijous passat.

(De «Menorca»)

JORNADES DE REFLEXIO PARROQUIAL

Les van celebrar les parròquies de Sant Antoni Ma. Claret, i St. Esteve, de Ciutadella, els dies 20, 21 i 22 d'octubre, i també la parròquia ciutadellenca de St. Rafel els dies 21 i 22 de novembre.

A les parròquies de St. Antoni Ma. Claret i St. Esteve, els temes proposats per a la reflexió van ser: «Cridats a ser testimonis d'esperança, poble de Déu en marxa i parròquia missionera, comunitat de comunitats».

Després d'una exposició del tema, els assistents feien un treball de grup per contestar un qüestionari que es posava en comú. Veïen els problemes, sospesaven les respostes que es donen i les que s'haurien de donar. Finalment, van fer públic un manifest amb les conclusions obtingudes. El manifest comença així: Potser ara més que mai els cristians de Ciutadella vivim en un moment fort de canvi (treball, família, cultura, turisme, costums), i açò també ens fa plantejar la nostra identitat de cristians enmig d'aquesta nova situació. Avui «ens resulta més difícil viure cristianament» enmig de la societat. Tenim la sensació que hem de nadar contra corrent i ens sentim una mica estranys. I a vegades també tot sols.

Acaben, però, el manifest dient que estan «disposats a combatre els ídols de la nostra societat, disposats a fer camí cap a l'utopia del Regne amb il·lusió, coratge, senzillesa, contents de ser estimats per Déu, fonamentats en la seva Paraula, amb el seu cor ardent perquè, com a Emmaús, Jesucrist es fa company de camí».

La reflexió parroquial de sant Rafel va començar amb una pregària-presentació, que es va fer al Seminari. Dirigia les Jornades Na Cori Casanova, Secretaria del Consell de Pastoral de Barcelona i participant en el Sínode dels bisbes sobre els laics, tingut darrerament a Roma. El tema de la reflexió era el mateix que el del Sínode: Vocació i missió dels seglars.

El diumenge, dia 22, es va fer la presentació de les conclusions, després del treball dels grups i es va acabar celebrant l'Eucaristia, presidida pel Sr. bisbe, a la parròquia.

DE LA NUNCIATURA APOSTOLICA

SOBRE LOS MINISTROS EXTRAORDINARIOS DE LA EUCARISTIA

Madrid, 21 de septiembre de 1987

Es reconocido por todos que una de las formas más señaladas de participación de los fieles en la acción litúrgica de la Iglesia es la facultad concedida a los laicos de distribuir la S. Comunión, como ministros extraordinarios de la Eucaristía.

Dicha facultad, que ha resultado un verdadero alivio tanto para el celebrante como para los fieles, en ocasiones de gran afluencia en el momento de la Comunión, ha llevado por otra parte, en algunos casos, a notables abusos, llegando, con frecuencia, a olvidar el carácter de «extraordinariedad» de dicho ministerio, hasta el punto de considerarlo como de ordinaria administración o bien como una especie de premio para agradecer la colaboración de los laicos.

Los abusos tienen lugar cuando:

- los ministros extraordinarios distribuyen ordinariamente la Comunión junto con el celebrante, ya en ocasiones en que el escaso número de comulgantes no constituye motivo de necesidad, ya en presencia de otros concelebrantes o de otros ministros ordinarios disponibles, aunque no concelebran;
- los ministros extraordinarios, en el momento de la Comunión, la distribuyen a sí mismos y a los fieles, mientras el ministro ordinario y los eventuales concelebrantes permanecen inactivos.

Por todo esto, la Congregación para los Sacramentos ha pedido a la Pontificia Comisión para interpretación auténtica del C.J.C. una interpretación exacta de los cánones 910, par. 2 y 230, par. 3, que se refieren precisamente al ministro extraordinario de la Eucaristía, formulando la siguiente duda:

«UTRUM MINISTER EXTRAORDINARIUS SACRAE COMMUNIONIS, AD NORMAM CANN. 910, par. 2 ET 230, par. 3, DEPUTATUS SUUM MUNUS SUPPLETORIUM EXERCERE POSSIT ETIAM CUM PRAESENTES SINT IN ECCLESIA, ETSI AD CELEBRATIONEM EUCHARISTICAM NON PARTICIPANTES, MINISTRI ORDINARII QUI NON SINT QUOQUO MODO IMPEDITI».

La Comisión Pontificia, habiendo examinado el problema, en su sesión Plenaria del 20 febrero del año en curso, contestó: «NEGATIVE».

Esta interpretación auténtica fue aprobada por el Santo Padre, el día 15 de junio de 1987, dando facultad a la Congregación para los Sacramentos, de comunicarla a las Conferencias Episcopales.

Como se puede deducir, la respuesta de la Comisión Pontificia indica claramente que, en presencia de ministros ordinarios (Obispo, sacerdote, diácono: cfr. can. 910, par. 1), sea como celebrantes o aun en el caso de que no participen en la celebración -con tal de que no estén impedidos por otro ministerio o sean insuficientes en número- *no está permitido a los ministros extraordinarios* distribuir la Sagrada Eucaristía, ni a sí mismos ni a los demás.

Para frenar, pues, estos abusos y prevenir otros, al Emmo. Cardenal Agustín Mayer, Prefecto de la Congregación para los Sacramentos, me ha encargado comunicar a V. Eminencia, en su calidad de Presidente de la Conferencia Episcopal Española, la mencionada interpretación auténtica, a fin de que la haga conocer a los Excmos. Miembros de la misma.

Mario Tagliaferri
Nuncio Apostólico

BIBLIOGRAFIA

FE I CULTURA AL NOSTRE TEMPS. Per Mn. Josep Ma. Rovira Bellosó. Col·lecció Saurí 188, pàgs. Lliçò inaugural del curs acadèmic 1987-88 de la Facultat de Teologia de Catalunya.

Aquest treball, a més d'intentar una visió panoràmica dels fets culturals del país, vol copsar la situació de la fe i de l'Església en aquest panorama. ¿Quina és i quina ha de ser la situació correcta de la comunitat de la fe en el si d'una societat democràtica que pertany al món occidental?

Això comporta una mirada als fets culturals, de diversos camps com són ara l'art i les lletres, l'ètica i les formes de viure del jovent, i també la manera com els mitjans de comunicació reflecteixen el fet religiós.

Hom comprova que, després de la modernitat, apareix la cultura de la gran buidor: presència inquietant d'un cert nihilisme que aspira a ser el fons d'una societat neoindividualista, tecnològica i permissiva.

La fe, més que trobar facilitats o barreres insuperables, s'enfronta a uns reptes i a unes tasques davant les quals tant el creient com la comunitat de la fe són invitats a trobar la seva pròpia identitat.

JOAN BESTARD I COMAS «EL CONSELL PASTORAL PARROQUIAL».

Publicacions de l'Abadia de Montserrat. 1987.

Publicació fruit de les reunions dels Vicaris Episcopals de Catalunya i les Illes que senten la necessitat d'avançar en un camí seriós de corresponsabilitat en les seves Esglésies particulars i són conscients que les coses de l'Església són de tots i que l'Esperit de Déu habita i alena en el cor de cadascun dels membres de la comunitat cristiana. Totes les accions eclesials s'han de dur endavant amb corresponsabilitat tant a nivell diocesà com a nivell de zona pastoral, d'arxiprestat o de parròquia. Aquest llibret de 54 pàgines vol ser útil als agents de pastoral a l'hora de promoure nous consells pastorals parroquials o d'enfortir i perfeccionar els ja existents.

BERNABE DALMAU «GUIA DE L'ANY MARIA».

Publicacions de l'Abadia de Montserrat. 1987.

Aquest llibret, estimulat pels rectors dels santuaris marians de Catalunya i per la Comissió litúrgica interdiocesana, no pretén altra cosa que allò que el títol indica: facilitar material per a la celebració de l'Any Marià i, a més concretament, dels pelegrinatges. Si aquest any ha de ser un compromís en l'aprofundiment de la fe de l'Església i una serena avaluació en la més genuïna experiència del poble cristià en la devoció a Maria, cal posar més a l'abast els textos de l'Esclatpura i del Magisteri que el fomenten, i també els tresors de la litúrgia i de la pietat popular.

«PREDICACION DEL EVANGELIO DE SAN MARCOS».

Guía para la lectura y predicación. Comisión Episcopal del Clero.

Ed. EDICE. Madrid 1987.

Aprofitant que el proper any litúrgic es llegiran les lectures del cicle B, en les que hi ha els textos de l'Evangelí de sant Marc, la Comissió Episcopal del Clericat ofereix aquesta Guia d'estudi en vista a la predicació, a la catequesi o a la mateixa vida de pregària del sacerdot.

El seu autor és Antonio Rodríguez Carmona, Professor del Nou Testament de la Facultat de Teologia de Granada. Conté quatre capítols: I. Selecció bibliogràfica sobre Marc; II. Comentari exegetíc; III. Teologia de Marc; IV. Predicació de Marc.

AGENDA ECLESIASTICA HOFMANN 1988 - Editada por PPC

CARACTERISTICAS:

- Formato 8x13 cms., y 0,7 cms., de espesor.
- MAS de 300 págs. impresas en papel ahuesado especial, tipo Biblia.
- Encuadernación en Capra, material extrafuerte y flexible, cortes dorados y punto de lectura.
- PRECIO: 690 pts. (incluído IVA).

La propia estructura de esta Agenda manifiesta su contenido y posibilidades de cada una de sus partes:

- 1.- Calendario.
- 2.- Ritual.
- 3.- Bendiciones.
- 4.- Liturgia de las Horas: Hora intermedia y Completas (dos formularios).
- 5.- Apéndice.

J.M. CARDA PITARCH «LA IGLESIA DE CRISTO».
Doctrina central del Concilio que ha marcado nuestro tiempo.
320 págs. 1.200 pts.

El autor, docente en el Pontificio Instituto «Regina Mundi» de Roma, presenta el texto de la Constitución dogmática **Lumen gentium**, del Vaticano II en una traducción española críticamente revisada y, destacando la coherencia entre sus distintos capítulos y apartados, ofrece un comentario a la misma, enriquecido con textos de los restantes documentos conciliares.

Con ello, ha querido secundar el deseo expresado por el Sínodo de los Obispos en su II Asamblea General Extraordinaria, en pro de «una difusión renovada de los mismos documentos, con la edición de estudios que los expliquen y los acerquen a la capacidad de los fieles».

J.M. CARDA PITARCH «EL MISTERIO DE MARIA».

Compendio fácil de teología sobre la Virgen. 2a. edición. 204 págs. 650 pts.

Ante la perspectiva del próximo Año Mariano, aparece notablemente revisado y enriquecido este libro, sistemático y científico, claro y sencillo al mismo tiempo.

Pedidos a: Sociedad de Educación Atenas, S.A. C/. Mayor, 81, teléfono 248.01.27. Apartado 1.096. Madrid.

NECROLOGIA

SOR Ma. ASSUMPCIÓ SASTRE i CASASNOVAS

Dia 26 d'octubre morí a Costitx (Mallorca) Sor Maria Assumpció Sastre i Casasnovas, religiosa franciscana, als 81 anys d'edat i 54 de professió religiosa. Natural de Ciutadella serví com infermera a diversos pobles de Mallorca i, a Es Mercadal, Alaior i Ferreries.

La missa funeral constituí una manifestació d'estima i apreci de tot el poble envers la difunta que els serví durant denou anys, i envers el treball humil i callat en pobles petits que realitza la Congregació de les Franciscanes Filles de la Misericòrdia.

Al cel sia!

ÍNDEX DE L'ANY 1987

DOCUMENTS DEL BISBE

CARTES

D'invitació als sacerdots i religiosos/es per la preparació de la festa del seté Centenari de la Restauració del Cristianisme a Menorca	36
Pastoral "Som una tradició viva"	75
Circular als sacerdots, sobre elecció d'arxiprestos i programació per a final del present curs	119
Sobre l'obertura de l'Any Marià	249
Als capellans, sobre celebracions a fer	295
Carta sobre la celebració dels 10 anys de bisbe	383
Carta als Rectors de les parròquies de Menorca, sobre l'Assemblea de Caritas Diocesana	383

CATEQUISTES

Paraules del Papa (I)	10
Paraules del Papa (i II)	11
La Pau, més que mai!	12
Set-cents anys!	123
No mateu l'esperança	124
Evangelització, oració, diàleg	125
La Conferència Episcopal Espanyola	126
Una actitud bàsica: la conversió	128
"Estimat Sr. Bisbe"	195
Assemblea Diocesana	196
Setmana Santa	197
Jesús ha ressuscitat!	198
El C.D.P.	250

L'Any Marià 1987-88	251
L'Impuls de l'Esperit	252
Entrevista sobre el Consell Diocesà de Pastoral	253
Després de les eleccions: Europa	297
Joventut amb coratge	298
Vocació i missió dels seglars	299
Ni aquell protagonisme ni aquesta privatització de la fe	343
Cristians adults	344
Equip de matrimonis	345
El Sínode sobre els feels seglars (I)	346
El Sínode sobre els feels seglars (i II)	347
Escola bàsica	348
El Bisbe Miquel	349
Esperam els fruits del Sínode	384
L Advent de l'Any Marià	385

COMUNICACIONS

De la sentència definitiva sobre el contenciós de la diòcesi i del Pontificat Consell "Pro Laicis"	335
---	-----

CONFERÈNCIES

Als sacerdots de Tarragona (13-4-87) "Anunci explícit del Senyor Jesús"	187
--	-----

DECRETS

D'erecció de dues noves parròquies i de modificació de límits de totes les parròquies de la Ciutat de Maó	3
Constitució del Consell Diocesà de Pastoral	235
Les propostes del Congrés "Evangelització i home d'avui	237
Aprovant els Estatuts del Capítol Catedral de Menorca	243

DISCURS

Assemblea diocesana. Paraules introductòries	184
"Servidors de la Paraula". Obertura de la Setena Escola d'Estiu per a Catequistes	291
Clausura del Curset de Catequesi, a Alaior	340

ESCRITS

"La festa". VII Centenari	38
"Moltes gràcies"	70
VII Centenario de la restauración del Cristianismo en Menorca. Per a la revista "Ecclesia"	121
"Viuen de l'aire del Cel?	296
Dia de l'Església diocesana. "La unió fa l'Església	342

ESTATUTS	
Del Capítol Catedral de Menorca	243
HOMILIES	
De la Purissima, 1986	5
Del diumenge II de durant l'any	8
D'inauguració de la segona Visita Pastoral: "cercant cristians compromesos per a ser evangelitzadors i evangelitzats"	175
Per a la Missa crismal, 15 d'abril 1987: "Comunió afectiva i efectiva"	178
Del Dijous Sant: "Aquesta tradició que jo he rebut"	182
En l'ordenació d'un prevere	283
Del dia de Santa Clara	285
A Sant Joan de Missa, 30 d'agost 1987	287
De la Solemnitat de la Mare de Dèu de Gràcia en els 25 anys del seu patronatge: "Una triple corona"	336
Homilia dels 10 anys de bisbe. "Que els qui ocupen un càrrec de dirigents, s'hi dediquin amb tota sollicitud"	380
INVITACIONS	
Als feels. "Setè Centenari"	37
PASTORALS	
Exhortació en el dia del seminari	117
PONÈNCIES	
Exigències de l'Evangelització de la nostra Església de Menorca: 4 ^a Ponència del Congrés "Evangelització i home d'avui"	107
SALUTACIONS	
Benvinguda al Sr. Nunci	46
Al començament de l'Eucaristia amb la presència del Sr. Nunci. Celebració del Setè Centenari	54
FELICITACIÓ	
Felicitaçió de Nadal	379
SECRETARIA GENERAL	
Col·lecta de la campanya contra la fam	13
IV Ponència del Congrés d'Evangelització	13
Aprovació del Propis de la diòcesi	13
Anunci d'un Any Marià	14
Festa de Sant Josep	130

Dia del Seminari	130
Missa Crismal	130
Recés quaresmal	130
Límits de les Parròquies de Maó	130
Visita Pastoral	130, 199
Nomenaments	130, 302, 351, 387
Ordres per als seminaristes	130
Administració d'ordres	199
Jornada a El Toro per capellans i religiosos/ses	200
Solemnitat de la Mare de Dèu a El Toro	200
Jornada mundial d'oració per a les vocacions	200
Dia del malalt	200
Aprovació del Estatuts del Capítol Catedral i nomenament de nous canonges	255
Col·lecta per a Càritas	256
Jornades d'estiu sobre militància cristiana	256
Col·lecta general	256
Acta del trasllat de les Restes de l'Ilm. Sr. Bisbe Juano	301
Administració de la Confirmació	302
Col·lecta del Domund	303
Col·lecta pro Església diocesana	351
Recés trimestral per a sacerdots	352

CONSELL DE PRESBITERI

Full informatiu del mes de novembre 1986	15
Full informatiu del mes de desembre 1986	18
Full informatiu del mes de gener 1987	132
Full informatiu del mes de febrer 1987	201
Full informatiu del mes de març 1987	257
Full informatiu del mes de abril 1987	259
Full informatiu del mes de maig 1987	304
Full informatiu del mes de juny	353
Full informatiu del mes de octubre 1987	388

CONSELL DIOCESÀ DE PASTORAL

Acta de la reunió de Constitució del Consell i de la Comissió Permanent	391
Acta de la reunió de la Comissió Permanent del dia 6 de juny	393
Acta de la reunió del Consell, del dia 27 de juny	394
Acta de la reunió de la Comissió permanent, del dia 14 de novembre	395

CELEBRACIÓ DEL SETÈ CENTENARI DE LA RESTAURACIÓ DEL CRISTIANISME A MENORCA

Preparació de la festa	35
Celebració de la festa amb la presència del Sr. Nunci:	
Al Santuari de El Toro	45
A Ciutadella	51
A Maó	64
Acció de gràcies	70

VIIè. CENTENARI DEL REIAL MONESTIR DE SANTA CLARA

Crònica dels actes celebrats	205
Conferències del Sr. Rafael M ^a Olèo sobre el Monestir	209
Visita del Sr. Nunci	64

CONGRÉS D'EVANGELITZACIÓ I HOME D'AVUI

Crònica de l'Assemblea diocesana d'acabament del Congrés	203
Votació de les conclusions	204

CÀRITAS DIOCESANA

Escrit sobre la vaga de metges	266
Escrit dirigit als candidats de les pròximes eleccions	267
Assemblea Diocesana	399

DELEGACIÓ DE JOVENTUT

L'aplec de l'Esperit. Crònica	261
Diada de Sant Jordi	263

DELEGACIÓ D'ECONOMIA

Col·lectes extraordinàries de l'any 1987	397
Distribució de la col·lecta general	398

SEMINARI DIOCESÀ

Crònica de la inauguració del curs 1987-88	355
Discurs d'inauguració	356
Ejercicis espirituals dels Seminaristes i trobada amb els de Mallorca	359

PASTORAL SANITÀRIA

Jornada diocesana de malalts i minusvàlids	268
--	-----

DIA DE L'ESGLÉSIA DIOCESANA

La aportación econòmica a la Iglesia	360
--	-----

INFORMACIÓ DIOCESANA

Activitats del Sr. Bisbe	21,135,220,271,307,363
------------------------------------	------------------------

Jornada Sacerdotal	23
Jornada del dia mundial de la pau	26
Pregària a la Parròquia de la Concepció	27
Principals activitats durant l'any 1986	27
Congres "Evangelització i home d'avui"	137
Acomiadament d'un seglar de la OCHASA	138
Diada del Pensament i primer Congrés dels Escoltes de Menorca	138
Recés i Conferències del Sr. Raimon Pàniker	221
Trobades de confirmands i de post-confirmació a El Toro	221
Reunió de la constitució del Consell Diocesà de Pastoral	275
Trobada vocacional	275
Començament d'obres de restauració de la Catedral	310
El Rector Major dels Salesians visita Ciutadella	311
Recés per a Sacerdots al Monestir de Santa Clara	311
Obres de restauració del temple de Sant Lluís	311
Ordenació de un nou prevere	311
Ple del Consell Diocesà de Pastoral	311
Celebracions al Monestir de Santa Clara	312
Curset sobre militància cristiana	312
Setena Escola d'Estiu per a catequistes	312
Celebració de la festa del martiri de St. Joan Baptista	366
25è aniversari del patronatge de la mare de Déu de Gràcia	366
Trobada d'equips de matrimonis de la Mare de Déu	366
Curset de catequesi	366
Assemblea general del Moviment de Joves Cristians	366
Estada del Sr. Bisbe de Solsona, a Ciutadella	367
Aniversari de dues religioses franciscanes	367
Conferència del P.F. Abel, S.J.	367
Jornada de l'Escola de Teologia	367
Obres de restauració de la Catedral	368
Activitats del Sr. Bisbe	21,135,220,271,307,363,401
La celebració dels 10 anys d'episcopat del Sr. Bisbe	402
Jornades de reflexió parroquial	403

CONFERENCIA EPISCOPAL ESPANYOLA

COMISION EPISCOPAL PARA LA DOCTRINA DE LA FE

Nota doctrinal sobre algunos aspectos referentes a la sexualidad y a su valoración moral	155
Mensaje de los Obispos al término de su Asamblea Plenaria	168

COMISION EPISCOPAL DE PASTORAL

Mensaje para el día del enfermo	227
---	-----

COMISION EPISCOPAL DE ENSEÑANZA Y CATEQUESIS

Nota sobre la enseñanza religiosa escolar 276

COMISION PERMANENTE

Nota sobre el SIDA. Algunas reflexiones cristianas 323

NUNCIATURA

Paraules del Sr. Nunci als sacerdots i religiosos/es 47

Entrevista amb el Sr. Nunci 50

A Ciutadella:

Visita del sr. Nunci a l'Ajuntament i assistència a l'acte commemoratiu . . 51

Carta del Sr. Nunci, enviant la del Papa 57

Homilia del Sr. Nunci, a la Catedral 57

Visita al Seminari i al Monestir de Santa Clara 64

A Maó:

Visita a les monges Concepcionistes 64

Concelebració a Santa Maria 64

Visita a l'Ermita de Gràcia 69

Carta d'agraïment del Sr. Nunci 73

Sobre els ministres extraordinaris de l'Eucaristia 404

SANTA SEU

Congregació per al culte diví: Aprovació dels Propis Diocesans 31

Congregació per a l'Educació Catòlica: Contestació a la relació
quinquenal de la Visita "ad limina" 32

Carta autògrafa del Papa Joan Pau II al Bisbe de Menorca 55

Missatge del Papa per la Quaresma de 1987 141

Comissió Justícia i Pau: Comunicat sobre una consideració
ètica del Deute Internacional 142

Síntesi de la Instrucció sobre el respecte a la vida humana que neix
i la dignitat de la procreació 145

Escrit del Papa sobre la Jornada d'oració per a les vocacions 223

Missatge del Papa per al Domund 1987 314

Decret de la Penitenciària Apostòlica sobre indulgències en l'Any Marià . 319

Carta del cardenal Prefecte de la Sda. Cong. dels Bisbes, referent
a la Visita "ad limina" 369

NECROLOGIA

Ha mort el Pare Antoni Martí Pons 331

En Pau Pons Llorens ha mort 374

Sor Concepció Petrus Gelabert 375

Sor Mª Assumpció Sastre i Casasnovas 408

BIBLIOGRAFIA

- ‘ Mn. Antoni Roig i Rexart ’, Fundador de les germanes de la Caritat.
 Per Josep Amengual i Batle 278
 ‘ Josep Torras i Bages, Bisbe de Catalunya ’, Pel P. Joan Gabernet, S.I. . . 329
 Diccionari de Catequètica: SIC 372
 Josep Mª Rovira Bellosó: ‘ Fe i cultura al nostre temps ’ 406
 Joan Bestard i Comas: ‘ El Consell Pastoral parroquial ’ 406
 Berbabé Dalmau: ‘ Guia de l’Any Marià ’ 407
 Comisión Episcopal del Clero: ‘ Predicación del Evangelio de San Marcos ’ 407
 PPC: ‘ Agenda Eclesiástica Hofmann 407
 J.Mª Carda Pitarch: ‘ La Iglesia de Cristo ’ 408
 J.Mª Carda Pitarch: ‘ El misterio de Maria ’ 408
 Index 409